

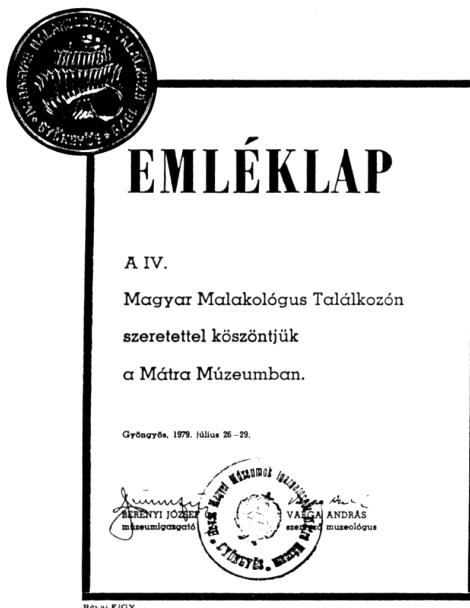
Retrospection on the 25 years of the Hungarian Malacological Meetings

Domokos Tamás

The idea, that Hungarian malacologists should meet annually, has been raised first in 1971 on the party of Andor HORVÁTH and his pupils (Károly BÁBA, Erzsébet HORNUNG, Gyula KOVÁCS, Mihály MUCSI, Andor RICHNOVSZKY, Miklós SZEKERES), wich party was held in the flat of Károly BÁBA. These expectations were fulfilled in 1976 by Andor RICHNOVSZKY – editor at the ‘SOÓSIANA’ Publisher, what was launched in 1973 – by means of the organization of the 2nd Malacological Meeting in Baja. The organizational and arrangement works were undertaken and performed by the Biological Section of the Society for Propagation of Scientific Knowledge of Bács-Kiskun County, as well as by the Otto HERMAN Boys’ College. (The headmaster of this College was Andor RICHNOVSZKY.) The inauguration of the meeting, held between 19th and 21st of August, was performed by István PINTÉR on 20th of August in the morning. During this meeting the twenty-two participants (Károly BÁBA, Károly BÁBA Jr., György DÉVAI, Tamás DOMOKOS, Lajos ERDÉLYI, Zoltán ERŐSS, Levente FÜKÖH, László GERENCSÉR, Endre KROLOPP, László MERÉNYI, Mrs. Jánosné NAGY, Mihály PÁRDY, István PINTÉR, László PINTÉR, Andor RICHNOVSZKY, János PODANI, Tamás RAYMAN, Éva SMUDLA, Anna S.SZIGETHY, Miklós SZÓNOKY, Péter VILLÁNYI and Péter VINCZE) had set the later followed objectives and tasks.

These objectives, set on these meetings, were to get to know better the one another’s scope of activities, the mutual assistance, as well as the completion of the tasks and expectations which could be worked out only with mutual collaboration. Further objectives had been set, to transmit professional knowledge for the age-group of youngs and for persons showing interest in this profession.

These objectives of the meeting were achieved in the following forms of organization: personal introduction of the participants, reading of papers, exchange of mollusca shells (lately L.NÉMETH is also selling manuals and shells of molluscs), organization of common excursions for collection, becoming acquainted with the local collec-

1. Memorial sheet of IVth Hungarian Malacological Meeting (HMM)

tions, discussion of some more important malacological problems (e.g. Róbert SUARA had done a lot for the exacter determination of the values and right spelling/orthography/ of the points of collecting), representation of new habitats in Hungary, discussion of interdisciplinary problems and the dilemma of the difficult to determine species (e.g. lecture of László PARÁSZKA about the topic of 'soil and groundwater indicating plants', Gábor MAJOROS: testing of the fellowship's shell-determination), commemorations (unfortunately some charismatic personage, like Andor RICHNOVSZKY, Gyula KOVÁCS, Lajos OTTÓ, Mihály PÁRDY and István PINTÉR had passed from us), hearing of the reports of participants, who were participating at international congresses (Károly BÁBA, Levente FÜKÖH, Andor RICHNOVSZKY – Unitas Malacologica, Medical and Applied Malacological Congress etc.), sending in the UTM data sheets – supporting the survey of the 'diffusion of the molluscs in Hungary' – into the Museum of Natural Science – for László PINTÉR.

Károly BÁBA had made known firstly in 1979 in Gyöngyös (IV.MMT*) the list of the mollusca species (39) to be declared as endangered species. (After 21 years 23 are declared as endangered!)

Even in this year was published – as special volume of 'SOÓSIANA' – the map-volume with the title: "Distribution of the recent Mollusca of Hungary" (A magyar recens puhatestűek elterjedése), which map-volume was elaborated in the spirit of EIS (European Invertebrate Survey) and UME (Unitas Malacologica Europaea). The Hungarian Malacologists are deserving praise, as in Europe the Hungarian Volume is among the firsts in the time series of the publication of map-volumes. In addition to the compilers and editors László PINTÉR, Andor RICHNOVSZKY and Anna S.SZIGETHY, also Károly BÁBA, Gyula KOVÁCS, Endre KROLOPP, László MERÉNYI, István PINTÉR, János PODANI and András VARGA has given substantial aid for the creation of the Volume.

The Issue No.1 of the Malacological Newsletter (Malakológiai Tájékoztató) was born in 1980, under the editorship of Levente FÜKÖH. (The Volume No. 18 will be published in this year.) The 'SOÓSIANA', the publication of the 'Distribution of the recent Mollusca of Hungary' and 'Malacological Newsletter' indicate that the meetings have become a real work-forum of the Hungarian malacologists.

The elaboration and propagation of a thorough data sheeting method in the 80-ies is also linked with the name of Károly BÁBA. He attached also a detailed commentary for the completion of the ecological data sheet, which data sheet was made known at the meeting. In spite of this, his ideas have not become widespread.

The argumentations on the methodology of collection were also very useful. From these, the papers of Gyula KOVÁCS with the topic of recent- and of Endre KROLOPP with the topic of quaternary-malacological collection techniques are to be highlighted.

Keen interest was shown always in the travel experiences of our friends, visiting exotic fields of collection. Even now we remember with pleasure on the reports on the adventures of János PODANI during his travel in Turkey and Péter VILLÁNYI during his travel in Morocco, on the report of Gyula RADÓCZ on the fauna of the Maldiv-Islands; on the reports of Péter VINCZE on his collections in Spain, Zoltán ERŐS on his collections in Alban, respectively László NÉMETH on his collections in Turkey and Iran.

*MMT: Hungarian Malacological Meeting

On the Hungarian Malacological Meetings were participating occasionally also foreign guests and readers. These Meetings were honoured by the participation of the malacologists Abreszewska KOWALCZYAK and Andrzej PIECHOCKI – Polish – in 1978, Oliver PAGET (the secretary of the Unitas Malcologica) in 1979, Vaclav PFLEGER – Czech – in 1987, Karl EDLINGER – Austrian – in 1987 and 1988, Ivo FLASAR – Czech – in 1997, Endre SÁRKÁNY-KISS – Roumania – in 1998.

The excursions for collection, linked to the gatherings, also proved to be very useful. These raised a lot of methodological problems, and in such a way they promoted the attainment of the correct, fast and efficient collection methods.

The idea, to issue several publications, had been raised on one of the meetings. In this way was formulated the demand on a malacological bibliography at the beginning of the 1980-ies. The ideas were followed by actions. In 1983 was born László MERÉNYI's "Pleistocene and Recent Malacological Bibliography of Hungary", that summarizes the bibliography, published during the period from the very beginning till 1981. György PERJÉSI & Csaba HORVÁTH have summarized the bibliography of the 90-ies in the Volume No. 10 of the Malacological Newsletter, what was a thorough and conscientious summarization.

Generally 20-40 participants were present at the gatherings. From the very beginning many participants were accompanied by the members of their family to the meetings, organized at different places. We are sorry very much, that György PERJÉSI, who were enthusiastic participant of the gatherings, are missing for many years because of their state of health.

The meetings were held in colleges and museums. The colleges proved to be very useful regarding the organization, because in addition to the cheap accommodation, the colleges provided also meal facilities. Some of the latter meetings – held in the Sándor Baksay Reformed Secondary Grammar School in Kunszentmiklós – were well organized and also pleasant atmosphere was provided them by Sándor SZABÓ.

Only in 1983 did not take place the meeting because of Unitas Malakologica's 8th International Malacological Congress, held in Budapest.

The programme booklets – supporting the organization of the meetings – proved to be very useful. These booklets were generally edited according to the following aspects: programme; informations relating to the traffic and accommodation as well as to the excursion for collection; list of the participants indicating also their addresses. On many meetings the participants received also memorial certificate, occasionally memorial articles – showing the place of the meeting and being decorated with the logo of the place.

2. Front cover of programme fascicule of IXth HMM

Helyettes gondnokok Rósa.
 1989. 07. 02. Barcsi
 Fehér János
 Nagyman János
 Barcsi János
 Jellek János
 Székely Sándor
 dr. Barcsi István
 Székely Tamás
 János
 Kőrösi János
 Székely Tamás
 Zsig. Károly
 Hó Székely
 A A
 János
 János

During the past years the Meeting wanted several times to become “legalized”. The idea that a company should be founded, had been raised already on the first meeting. Finally on 22nd August 1987 the Malacologist Section was founded within the scope of the Society for Propagation of Scientific Knowledge (TIT), as separated group of the Organization of Gyöngyös City. Levente FÜKÖH has done a lot in favour of the section in order to remain existing.

Before the foundation of the Malacological Section, even in 1980 – on the proposal of László DRIMMER – the possibility of the forming of the LAJOS SOÓS COMMEMORATIVE MEDAL has been discussed. Unfortunately this noble intention has not been realized.

The Malacological News – being started in 1997 – was one of the attractions of the meetings in the latter years. The ‘annálészke’

3. Greeting from the members of XIVth HMM

4. Photo from XIth HMM. In the middle is visible István Pintér making lecture notes

– edited by László DIMMER – is malacology, presented by subtle humour with artistic sense.

In 1998 Károly BÁBA – after he had elaborated the rules of the organization – has made proposal for the foundation of the Society of the Hungraian Malacologists. But this remain just a plan, because of the cohesional problems of the collective of the malacologists.

What can we await from the next years? I hope that we can come closer to the objectives set by the pioneers and by this means the Hungarian malacology could achieve a rank in the hierarchy of the sciences, which rank the Hungarian malacology has deserved after its accomplishments. But to achieve this closer collaboration – closer than before – will be needed. The Hungarian Malacological Meeting could be also further on an important forum for the forming of the indispensable collaboration.

At last many thanks for Károly BÁBA and András VARGA, for his generous assistance for the edition of my memory.

Visszatekintés a Magyar Malakológus Találkozók 25 évére

A magyar malakológusok évenkénti összejövetelének gondolata 1971-ben Horváth Andor és tanítványainak (Bába Károly, Hornung Erzsébet, Kovács Gyula, Mucsi Mihály, Richnovszky Andor, Szekeres Miklós) Bába Károly lakásán tartott partiján vetődött fel először. Az elképzeléseket Richnovszky Andor – az 1973-ban meginduló SOÓSIANA kiadó szerkesztője – 1976-ban váltotta valóra Baján a 2. Magyar Malakológus Találkozó megrendezésével. A szervezési és lebonyolítási munkákat a TIT Bács-Kiskun Megyei Szervezete Biológiai Szakosztálya, valamint a bajai Herman Ottó Fiúkollégium vállalta és végezte el. (Ez utóbbinak Richnovszky Andor volt az igazgatója.) Az augusztus 19. és 21. között megtartott találkozót Pintér István nyitotta meg 20-án délelőtt. A találkozó huszonekét résztvevője (Bába Károly, ifj. Bába Károly, Dévai György, Domokos Tamás, Erdélyi Lajos, Eröss Zoltán, Fűkőh Levente, Gerencsér László, Krolopp Endre, Merényi László, Nagy Jánosné, Párdy Mihály, Pintér István, Pintér László, Richnovszky Andor, Podani János, Rayman Tamás, Smudla Éva, S. Szigethy Anna, Szónoky Miklós, Villányi Péter és Vincze Péter) itt fogalmazta meg a később követett célkitűzéseket és feladatokat.

A találkozó résztvevői elsősorban egymás munkaterületének a jobb megismerését, egymás segítségét, valamint csak összefogással kimunkálható feladatok, elvárások elvégzését tűzték ki célul. További célkitűzés volt még: a szakmai ismeretek továbbadása a fiatalabb korosztálynak, érdeklődőknek.

E feladatait a következő szervezési formákban érték el a találkozók: résztvevők személyes bemutatkozása, előadások tartása, csigacserék lebonyolítása (újabban Németh L. árusít is puhatestű vázakat és kézikönyveket), közös gyűjtőkirándulások szervezése, helyi gyűjtemények megismerése, egyes fontosabb malakológiai problémák megvitatása (például Suara Róbert sokat tett a gyűjtési pontok pontosabb megadása, és helyesírása érdekében),

The members of the XIXth Hungarian Malacological Meeting at Esztergom (1994). (from left to right): Döményi István, Radócz Gyula, Lennert József, Szili Kovács Tibor, Botka János, Német László, Varga András.

The members of the XIXth Hungarian Malacological Meeting at Esztergom (1994). Above (from left to right): Dávid Árpád, Ökrös Lajos, Puly István, Dobroszláv Lajos, Döményi István. Below (from left to right): Szili Kovács Tibor, Botka János, Német László, Majoros Gábor, Sümegi Pál, Krolopp Endre, Drimmer László. Behind Sümegi's back: Varga András and Szekeres Miklós.

Magyarországra nézve új előfordulások ismertetése, interdiszciplináris problémák és nehezen határozható fajok dilemmájának a megvitatása (pl. Parászka László talaj és talajvízjelző növények előadása, Majoros Gábor a tagság kagylóhatározásának a tesztelése), megemlékezések (sajnos már eltávozott közülünk több karizmatikus személyiség, olyanok mint Richnovszky Andor, Kovács Gyula, Ottó Lajos, Párdy Mihály és Pintér István), nemzetközi kongresszuson résztvevők beszámolóinak a meghallgatása (Bába Károly, Dávid Árpád, Fűköh Levente, Krolopp Endre, Richnovszky Andor – Unitas Malacologica, Orvosi és Alkalmazott Malakológiai Kongresszus stb.), a magyarországi puhatestűek elterjedésének felmérését segítő UTM adatlapok beküldése Pintér Lászlónak a Természettudományi Múzeumba.

1979-ben Bába Károly Gyöngyösön (IV.MMT) ismertette először a Magyarországon védendő puhatestű fajok (39) jegyzékét. (21 év eltelte után 23 védett!)

Még ebben az évben, a SOOSIANA különkötetként megjelent az EIS (European Invertebrate Survey) és az UME (Unitas Malacologica Europaea) szellemében kimunkált térképkötet: „A magyar recens puhatestűek elterjedése” (Distribution of the recent Mollusca of Hungary) címen. A magyar malakológusok dicséretére válik, hogy Európában a térképkötetek megjelenési idősrában a magyar kötet az elsők között van. Az összeállító és szerkesztő Pintér Lászlón, Richnovszky Andoron és S. Szigethy Annán kívül a kötet létrejöttében hathatósan közreműködött még Bába Károly, Kovács Gyula, Krolopp Endre, Merényi László, Pintér István, Podani János és Varga András.

1980-ban Fűköh Levente szerkesztésében megszületett a Malakológiai Tájékoztató (Malacological Newsletter) 1. száma. (Az idén fog megjelenni a 18. kötet.) A SOOSIANA, a A magyar recens puhatestűek elterjedése és a Malakológiai Tájékoztató megjelenése jelzi, hogy néhány év alatt a találkozók a magyar malakológusok igazi munkafórumává vált.

Szintén Bába Károly nevéhez fűződik egy alapos adatlapolási módszer kidolgozása és ismertetése a 80-as években. A találkozón ismertetett ökológiai adatlapjának kitöltéséhez kimerítő magyarázót is mellékel. Ennek ellenére elképzelései nem terjedtek el nagyobb körben.

Nagyon hasznosak voltak a gyűjtésmethodikai fejtegetések is. Ezek közül ki kell emelni Kovács Gyula recens, Krolopp Endre kvarter malakológiai gyűjtéstechnikával foglalkozó előadását.

Mindig nagy érdeklődés kísérte az egzotikus gyűjtőhelyeken járt barátaink útibeszámolóit. Még most is szívesen emlékszünk vissza Podani János törökországi, Villányi Péter marokkói útiélményeire; Radócz Gyula Maldív-szigetek faunájáról; Vincze Péter spanyolországi, Erős Zoltán és Fehér Zoltán albániai, illetve Németh László törökországi, iráni gyűjtéseiről tartott beszámolójára.

A Magyar Malakológus Találkozókon időnként külföldi vendégek és előadók is részt vettek. 1978-ban Kowalczuk Abraszewska és Piechocki Andrzej lengyel, 1979-ben Oliver Paget (az Unitas Malcologica titkára), 1987-ben Vaclav Pflieger cseh, 1987-ben és 1988-ban Karl Edlinger osztrák, 1997-ben Ivo Flasar cseh, 1998-ban Sárkány-Kiss Endre erdélyi malakológus tisztelte meg részvételével a találkozót.

Nagyon eredményesnek mutatkoztak az összejövetelekhez kapcsolódó gyűjtőkirándulások is. Ezek sok methodikai problémát vetettek fel, s így elősegítették a helyes, gyors és eredményes gyűjtési módszerek elsajátítását.

Több kiadvány megjelenésének a gondolata valamelyik találkozón merült fel. Így fogalmazódott meg a magyar malakológiai bibliográfia igénye az 1980-as évek elején. A gondolatot tettek követték. 1983-ban megszületett Merényi László „Magyarországi pleisztocén és recens malakológiai bibliográfia”-ja, amely a kezdetektől 1981-ig összegzi az eddig megjelent szakirodalmat. Perjési György & Horváth Csaba a 90-es évek bibliográfiáját a Malakológiai Tájékoztató 10. kötetében foglalta össze nagy lelkiismeretességgel.

Az összejöveteleken általában 20–40-en vettek részt. Kezdetektől fogva sokan elhozták családtagjaikat is a különböző helyeken megrendezésre kerülő találkozókra. Perjési Györgynek, aki korábban az összejövetelek lelkes látogatója volt, bánatunkra, egészségi állapota miatt már évek óta nélkülözzük jelenlétét.

A találkozók múzeumokban, kollégiumokban zajlottak le. A kollégiumok a szervezés szempontjából nagyon praktikusnak bizonyultak, mert az olcsó elszállásoláson kívül gyakran az étkezés lehetőségét is megteremtették. Az utóbbi találkozók közül többnek a jó szervezetségét és hangulatos légkörét Szabó Sándor biztosította Kunszentmiklóson a Baksay Sándor Református Gimnáziumban.

1983-ban maradt csak el találkozó az Unitas Malakologica budapesti 8. Nemzetközi Malakológiai Kongresszusa miatt.

Jól beváltak a találkozók lebonyolítását segítő programfüzetek. Ezek általában a következő tematikával rendelkeztek: program; közlekedéssel és szállással, valamint a gyűjtőkirándulással kapcsolatos információk; résztvevők címjegyzékes névsora. Több találkozón emléklapot, esetleg a találkozó helyével jelzett, logójával díszített emléktárgyat is kaptak a megjelentek.

A találkozó az elmúlt évek alatt többször a „legalizálás” talajára akart lépni. A társasággá szerveződés gondolata már az első találkozón is felmerült. Végül is 1987. aug. 22-én megalakult a Malakológus Szekció a TIT keretein belül, a Gyöngyösi Városi Szervezet elkülönülő csoportjaként. Fűköh Levente sokat tett a Szekció életbentartása érdekében.

A Malakológus Szekció megalakulása előtt még 1980-ban – Drimmer László javaslatára – megvitatásra került a *SOÓS LAJOS EMLÉKÉREM* alapításának a lehetősége. Fájdalom, ez a nemes szándék nem valósult meg.

Az utóbbi évek találkozóinak egyik színfoltja az 1997-ben meginduló Malacological News. Drimmer László szerkesztette annálészke a lehetfinom művészi humorba oltott malakológia.

1998-ban Bába Károly – miután kidolgozott egy szervezeti szabályzatot – javaslatot tett a Magyar Malakológusok Egyesülete megalakítására. Ez azonban csak terv maradt a malakológus közösség kohéziós problémái miatt.

Mit várhatunk az elkövetkező évektől? Reményeim szerint azt, hogy közelebb juthatunk az úttörők célkitűzéseikhez, és ezzel a magyar malakológia eredményeihez illő helyet foglalhat majd el a tudományok hierarchiájában. Ehhez azonban az eddigiéknél szorosabb összefogásra lesz szükségünk. Az elengedhetetlenül szükséges összefogás kimunkálásának fontos fóruma lehet a továbbiakban is a Magyar Malakológus Találkozó.

Végezetül megköszönöm Bába Károlynak visszaemlékezésem elkészítéséhez nyújtott önzetlen segítségét.